

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Bestyrelsen har haft den Glæde at modtage Meddelelse om, at Samfundets afdøde Protectrice, Hds. Maj. Enkedronning Louise, har testamenteret Samfundet et Beløb paa 1000 Kr.

Fhv. Kantor **Viggo Holm**, der den 18. September fylder 80 Aar, har som bekendt igennem mange Aar samlet rige personalhistoriske Oplysninger af Kirkebøgerne og Skifterne paa **Lolland-Falster**; han har altid vist sig rede til Hjælp med Raad og Daad og derved vundet mange Personalhistorikeres Taknemlighed. Nu har han skænket denne værdifulde Skat til Landsarkivet for Sjælland og saaledes gjort den fuldtud tilgængelig for Forskningen. Det er sjældent, at man spørger disse Samlinger til Raads uden at faa et fortræffeligt Svar.

Genealogerne vil med Glæde hilse Meddelelsen om, at et af vore flittige Medlemmer med Understøttelse af Carlsbergfondet har foretaget en **Registrering af Københavns Skattemandtal for 1762**, omfattende 45 à 50 000 Sedler. For Tiden er man i Rigsarkivet beskæftiget med at ordne disse Sedler, saa at Registret — om alt gaar vel — til Efteraaret kan blive tilgængeligt for Publikum.

Saa langt fra at blive træt af dette store Arbejde har Vedkommende nu paabegyndt en lignende Registrering for **Kop- og Karosseskatten af 1743**. Planen er, at København her skal registreres in extenso og det øvrige Land i Uddrag, dog med Udeladelse af Købstæderne. Man spørger med Undren, hvorfor Købstæderne i dette Forhold skal være Sted-
børn.

Haderslev Bys Historiograf, Dr. phil. Th. O. Achelis, har i »**Familien-geschichtliche Blätter**» 1926, 4. Hæfte, skrevet en læseværdig Artikel med gode Oplysninger om **Nordslesvigs Kirkebøger**, som han øjensynlig er nøje bevandret i. Indholdet danner en nødvendig Supplering til den særdeles brugelige, men mangelfulde, Fortegnelse over Slesvigs og Holstens Kirkebøger, som W. Jensen og H. Kochendorffer i 1923 offentliggjorde i »**Schriften des Vereins für schleswig-holsteinische Kirchengeschichte**», 2. Rk. 7. Bd., og som ogsaa omfattede de til Danmark afstaaede Dele af Nordslesvig.

Skønt Kirkebøgerne i de tyske Lande endnu ikke er centraliserede, og Vanskeligheden ved at faa Oplysninger om dem er ganske anderledes store end herhjemme, har dog allerede i 1899 Østrig bragt en saadan Fortegnelse, senere er Mecklenborg (1895), Pommern (1910), Slesvig-Holsten (1923) og sidst det bayerske Pfalz (1925) fulgt efter.

Hvornaar tør vi haabe, at Rigsarkivet giver os en saadan trykt Fortegnelse over danske Kirkebøger?

Ahnetavlestudiet er i stadig Vækst, men med hjemlige Publikationer paa dette Omraade er det stadig kun smaat bevendt. I Udlandet er dette anderledes; i Tyskland har just to stort anlagte Ahnetavleværker set Dagens Lys. Det ene er »**Ausgewählte Ahnentafeln der Edda**» (d. v. s. Eisernes

Buch Deutscher Art), der er udgivet paa Justus Perthes' Forlag af »Deutsche Adels Genossenschaft« og indeholder 340 Ahnetavler over tyske adelige Personer. Det andet skyldes den bekendte tyske Genealog Dr. phil. Fr. Wecken i Leipzig sin Tilblivelse, idet denne har paabegyndt Udgivelsen af »Deutsche Ahnentafeln in Listenform«, hvoraf just 1ste Bind er afsluttet. Dette indeholder 120 Ahnetavler af forskelligt Omfang; et Register paa 30 Spalter gør Værket let brugeligt for Forskeren.

At Listeformen trods sine Mangler ogsaa vil blive Fremtidens Form for Offentliggørelse paa Ahnetavlestudiets Omraade, som det længe har været det for Stamtavlen Vedkommende, derom er der næppe Tvivl — ligesom det Kekuleske Ahnechiffersystem — der kun benytter et enkelt Tal — her synes at have staaet sin Prøve.

Ligesom Finland begynder ogsaa de tidligere russisk-baltiske Provinger i aandelig Henseende at komme sig efter Krigs- og Revolutionsaarenes Tryk. — Fornyelig er de af Degnen ved St. Olai Kirken i Reval H. Laurenty († 1692) udarbejdede 90 Ahnetavler over fremtrædende Personligheder i Reval (der kun kendtes fra to Afskrifter), blevet udgivet i fuldstændig ny Bearbejdelse af Georg Adelheim.

Belgiens betydeligste nulevende Genealog er uden Tvivl Kapuzinerpateren P. Chérubin de Renaix i Chiney. Fra sin stille Klostercelle har han siden 1909 udsendt en Række genealogiske Værker om Slægterne Arenberg, Norman d'Audenhove, Merode, Croy, den belgiske og franske Kongefamilie, om Franciskanerordenen o. m. fl. Det er navnlig hans store Anetavle til 1024 Aner for Hertugen af Arenberg, der udkom i 1914, der har gjort hans Navn berømt. Den er næsten fuldstændig (575 Slægter findes anført paa den) og er — hvad der jo er ret usædvanligt — fremstillet i Kredsform paa 4 Blade (197 : 119 cm.).

De, der har Interesse for engelsk Heraldik, bør gøre sig bekendt med »The Genealogists Magazine, Official Organ of the Society of Genealogists« (Bloomsbury Square, London W. C. L.).

Under Hensyn til, at det er af særlig Vigtighed, at alle genealogiske Spørgsmaal kommer ud i saa vide Kredse som muligt, har en Række tyske genealogiske Selskaber sluttet sig sammen og udgiver nu i Fællesskab et »Familiengeschichtliches Such- und Anzeigenblatt«.

Der synes, som om dette Blad, der nu har et Aars Levetid bag sig, har en Mission, i alt Fald viser det sig, at det benyttes i udstrakt Maalestok.

Neander.

Dr. Cargø har i »Den hemmelige barnefødsel paa Klavsholm 1734«, nærværende Tidsskrift 7. Rk. 2. Bd. (1917) givet nogle Oplysninger om Lægen Johan Samuel Neander og hans Slægt; men han ved ikke andet om dennes Herkomst, end at han vistnok var født i Sønderjylland eller Tyskland. Det kan nu, hovedsagelig ifølge Meddelelser fra Assessor Jess i Kiel, oplyses, at han er døbt 6. Februar 1699 i Kiel (St. Nikolai) som Søn af Kantor Gottfried Friedrich Neander og Gesche. Kantor G. F. Neander er sandsynligvis Søn af en fra Gørlitz stammende Sognepræst Gottfried Neander i Mahlow i Mark Brandenburg. Gottfried Neander var omkr. 1674 stud. theol. i Frankfurt a. d. Oder og blev 14. Marts 1690 Kantor i Flensborg; 16. Okt. 1645 forflyttedes han som Kantor Scholæ og Director musices til Kirken i Kiel og her fik han foruden Sønnen

Johan Samuel Børnene Georg Hinrich, døbt 12. Marts 1697 og Lucia Sophia, døbt 25. April 1701. 20. April 1720 begravnes Kantoren fra St. Nikolaj. Hans Vielse med Gesche..... er forgæves eftersøgt i Flensborgs, Kiels og Københavns Kirkebøger.

Ved Johan Samuel Neanders Daab i Kiel 1629 er iøvrigt nævnt en stud. theol. Theodor Neander, der er født 14. Januar 1679 i Lietzen (Kres Lebus) som Søn af Sognepræst Georg Christoph N. og Maria Schultz.

Smaanyt fra Hærens Arkiv.

I Tilknytning til Arkivar, Kaptajn K. C. Rochstrohs »Oversigt over de vigtigste Afdelinger af Krigsministeriets Arkiv og Vejledning med Hensyn til Benyttelsen« i »Fortid og Nutid«, Februar 1919, vil det sikkert glæde Vennerne af dette Arkiv, der forøvrigt siden $10/12$ 1921 fører Navnet *Hærens Arkiv*, at erfare, at der ved en nylig stedfunden Oprydning i Anledning af en Flytning af et af Ministeriets andre Kontorer er kommet for en Dag en — bogstavelig talt — lille, men udsøgt Samling af Arkivalia, der ikke tidligere har været tilgængelig for den personalhistoriske Forskning. Af særlig Interesse er følgende:

— Af- og Tilgangsbog for *Plöenske gew. Inf. Regmt. 1765—67*, o: for hele Regimentets Levetid; det garnisonerede i Rendsborg.

— Ikke færre end 6 Kompagni-Stambøger for det ældre *Holsteenske gew. (1785—89: Viborgske) Inf. Rgmt. fra* Tidspunkter mellem 1746 og 1789 samt Regimentets Mønstringslister $30/5$ 1765 og $31/6$ 1766. Regimentet laa 1736—75 i Kbhvn. (med en Bataillon i Holsten 1758—63), og 1775—89 i Viborg.

— Af- og Tilgangsbog 1791—1806 for *Sjællandske Inf. Regmt.*, hvori bl. a. under $17/4$ 1791 Commandeersergent Nüblings Afgang (»Acht Jahre in Dänemark«). Regimentet hed før 1785 Oldenburgske Inf. Rgmt.; det garnisonerede fra 1785 i Kbhvn. og smeltedes i 1803 sammen med Marine Regimentet, der var oprettet af det hvervede Mandskab, der var blevet tilovers ved Fodfolket i Kbhvn., da dette fik et større Antal Landrekrutter. Bogen har sin særlige Interesse, fordi Regimentet var en af de faa Afdelinger, hvor den udenlandske Hvervning fik Lov at bestaa efter $8/6$ 1803 og paa Grund af denne og den nys nævnte Omstændighed blev Regimentet paa en Maade en Slags Opsamlersafdeling for københavnske geworbne. 1810 sammen-smeltedes det med Kbhvns Indf. Regmt. —

I Tilknytning til Richters Danske Landmilitæretat og 100 Aars Dødsfald er der fremdeles nylig i Hærens Arkiv paa Basis af en Gennemgang af Personalhist. Tidsskr. og Kundgørelse f. Hæren formeret et Seddelregister over Dødsdatoen for Officerer og ligestillede, afgaaede ved Døden efter 1890. Registret er foreløbig ført frem til Udgangen af 1923, men agtes fortsat efterhaanden. Det omfatter selvfølgelig i første Linie alle faste Officerer o. l., men hvor en Mand i Dødsannoncen angaves som — eller man vidste, at han var — værnepligtig Officer e. l., er han taget med, saa Registret udgør for Tiden allerede godt 2000 Sedler. (Arkivet modtager med Tak Meddelelser om saadanne Dødsfald efter 1890).

Heinrich Koch.

Personbetegnelse i Stamtavler.

Der er vist almindelig Enighed om, at det er en noget upraktisk og lidet rationel Maade, hvorpaa de enkelte Personer i Stamtavlerne betegnes. Sædvanlig benyttes ret vilkaarlig en Del Bogstaver, Tal og Tegn: I, A, 1, a, l), a), (1, (a, etc., der vanskelig lader sig variere udover en vis Grænse, og som tillige har den store Ulempe, at forskellige Personer betegnes med samme Tegn.

Der er fremkommet forskelligt Forslag til andre Fremgangsmaader, som imidlertid ikke synes at have vundet Udbredelse. Selv har jeg anvendt et System, der forekommer mig simpelt og tillige fuldt ud fyldestgørende, og som har den Fordel, at to Personer paa samme Stamtavle aldrig betegnes paa samme Maade.

Systemet bestaar i, at Søskende betegnes ved Bogstavrækken (a, b, c . . .), idet de forskellige Søskendegrupper indenfor samme Generation adskilles ved Anvendelse af Index ($a_1, b_1, c_1 \dots, a_2, b_2, c_2 \dots, a_3, b_3 \dots$ etc.), medens de forskellige Generationer betegnes ved Anvendelse af Exponent (a_2^5 og b_3^7 betegner saaledes to Personer henholdsvis af 5te og 7de Generation.

Eksempelvis vil e_4^9 betegne en Søn (Datter) af 4de »Barnefader« (eller »Barnemoder«) i 8de Generation (altsaa selv hørende til 9de Generation), og Vedkommende vil være Nr. 5 i Søkenderækken.

Det eneste svage Punkt i Systemet er, at Børn-flokken kan være saa talrig, at den i Antal overstiger Bogstavrækken. I dette noget sjældne Tilfælde kan man fortsætte med græske Bogstaver, eller da det i saa Fald maa forudsættes at dreje sig om Børn af to eller flere Ægteskaber, vil en saadan Række Søkende og Halvsøkende — hvis deres Hønhøren til de forskellige »Kulde« (I, II, III etc.) kendes — passende kunne betegnes med Ia, Ib, Ic . . ., IIa, IIb . . ., IIIa, IIIb . . . etc.

En saa lidet indviklet Betegnelse som f. Eks. $II d_3^9$ vil altsaa give fuld Oplysning om Vedkommendes Plads i Stamtavlen: det 4de Barn af 2det Ægte-kab af 5te Generations 3die Barnefader (-moder).

Otto Fr. Arends.

I Maj 1910 udkom Kraks Blaa Bog for første Gang, fra adskillige Sider modtaget med Skepsis, Uvillie og Misundelse, og nu i Juni Maaned i Aar er Bogen udkommet for syttende Gang, stadig udvidet, saa at den nu bringer mere end 5 000 Mænds og Kvinders Levnedsløb, medens den i første Aargang kun bragte ca. 3 000. Den Idé, som nu afdøde Dr. Ove Krak undfangede og realiserede med saa heldig en Haand, har altsaa vist sig at have Livskraft, og Kraks Legat kan med Tilfredshed pege paa den Forøgelse, som det har tilført vor personalhistoriske Haandbogslitteratur. Ialt har Bogen bragt mere end 7 000 Biografier og derved samlet et anseeligt Materiale til vor Tids Historie. Udgaven i Aar indeholder 406 nye Levnedsløb, og Redaktionen har i de senere Aar taget mere Hensyn til det praktiske Livs Mænd og Kvinder end tidligere, ligesom den ogsaa i stigende Grad har haft sin Opmærksomhed henvendt paa Danske i Udlandet; af hvilken Kategori i første Udgave kun fandtes 60 mod nu over 300. Kun den, der gennem eget Arbejde ved, hvor meget Slid, der ligger bag disse Forøgelser, formaar ret at vurdere det. At den Blaa Bog i stedse stigende Grad har taget Hensyn til det praktiske Liv, har da ogsaa medført, at den mere og mere har vundet Indpas i Forretnings- og Foreningslivet, saa at saa at sige alle større Virksomheder nu anskaffer den. Det maa haabes, at Redaktionen ogsaa i Fremtiden maa kunne lede Fore-

tagendet, saa det opfylder de Krav, der betinger dets Livskraft, thi den Blaa Bog er blevet et Led i vor Haandbogslitteratur, der kun meget daarligt vil kunne undværes.

Vort Samfunds Medlemmer har som bekendt ved Udgiverens Velvillie allerede i flere Aar kunnet erhverve Bogen betydeligt billigere end andre.

Kammerjunker O. v. Munthe af Morgenstjerne, der i 1924 udsendte den smukke Bog om Arkitekten Nicolai Eigtved og hans Arbejder, har udsendt en ny, meget smukt udstyret Bog om »Odd-Fellow Palæet i København«. Bogen, der er bekostet udgivet af Odd-Fellowordenen, er i væsentlig Grad et bygningshistorisk Arbejde, der gør Rede for Palæets Bygning, Indretning og Anvendelse fra dets Opførelse for 170 Aar siden, men Forfatteren kommer i Bogen meget stærkt ind paa Omtalen af Palæets Ejere, dets Byggherre, Grev Christian August Berckentin, Kammerherreinde Louise von Plessen, i. v. Berckentin, og den Schimmelmanske Slægt, og Bogen faar derved en ikke ringe Interesse for Personalhistorien. Bogen bringer, toruden talrige Grundplaner, Interieure og andre Billeder fra den kendte Bygning, ogsaa en Del Portrætter af Ejerne.

Samfundets Bestyrelse har modtaget Meddelelse om, at to af dets korresponderende svenske Medlemmer, Grev C. M. Stenbock og Raadmand J. Wretman ere afgaaede ved Døden.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Der er Tradition i Slægten Tiarks om, at den skal stamme fra Norge, og at den derfra for ca. 300 Aar siden skal være udvandret til Friesland og senere til England.

For enhver Oplysning gennem Redaktionen vil jeg være meget taknemlig.

Mary S. P. Tiarks,
England.

2.

Henrich Christian Nielsen Fogh, f. 1704, S. af Raadmand i Aarhus Niels Lauridsen og 2den Hustru Margrethe Henriksdatter Blichfeld, er vist den Henrich Christianus Virring, der ¹⁷/₇, 1722 immatrikuleredes ved Københavns Universitet. Han har formodentlig kaldt sig Virring, fordi han er blevet opdraget i Virring hos sin Slægtning, Sognepræst Laurits Hansen Trige. Han blev senere Præst i Norge — uvist hvor — og gift muligvis med en Datter af en Provst Rossing.

Enhver Oplysning om ham modtages med Tak af

Paul Hennings,
Ved Stranden 6, Kbhvn. K.

3.

I Tilslutning til mit Spørgsmaal i forrige Hæfte af dette Tidsskrift om min Tipoldefader, Oberst Johan Adam Ulrich von Salchow, søger jeg ogsaa Oplysning om hans Hustru, Eleonora Christine Frederikke von Salchow, født Benicken. Enhver Oplysning om hende, derunder ogsaa om hendes Slægt, vil jeg modtage med Taknemlighed. Hendes Moder skal være født Ambers og være Søster til en Etatsraad Høyer.

Pastor Nievert,
Siebeneichen, Büchen: Brz Hamburg.

4.

Malermester i København Knud Hansen Holmer — i Lavsprotokollen skrives: »fra Fyhn« — død 1754 havde to Brødre:

Moritz Hansen Holmer, Guldtrækker i Odense, død 1768, og
Frederik Christian Holmer (Stilling ukendt), hvis Børn er døbt i Petri Kirke 1752 resp. 1754. — Hvad hed og var ovennævnte Brødres Fader?

L. P. Jessen,
Arkitekt, Bredgade 68, Kbhvn. K.

5.

Kaptejn i Flaaden Otto Fredrik Rasch var født i Kbhvn. 1780, og døde i Karlebo 23. August 1817. Han deltog med megen Bravur i flere Trefninger, hvoriblandt Trefningen ved Lyngør 1812. — Han var gift med Birgitte Gaarder, der døde i Sandefjord 1883. Et Billede af ham (og muligens Hustru) ønskes laant for Reproducering af undertegnede.

W. Rasch,
Arkivar, Statsarkivet, Oslo.

6.

Brede Rantzau var født ca. 1713, idet han døde paa Bragernes i Drammen ^{23/1} 1778 64 Aar gammel. Hans Fars Fornavn har været Jens, idet hans fulde Navn var Brede Jensen Rantzau. Han blev viet i Norderhov 19. Maj 1740 med Marie Sørensdatter Bruun. Til Drammen er han kommet i 1741 eller 1742. Han var af Fag »Mestersnedker« og hans væsentlige Virke var i Drammen som Bygmester. Han opførte her flere af Byens største Gaarde, saaledes det senere Raadhus og Byens Toldbod. Han var et fremstaaende Medlem af den Herenhuttiske Menighed i Drammen. Hvor han kom fra er ikke oplyst. Navnet synes at peke paa Forbindelse med den adelige Slægt, hans Trosbekendelse paa, at han stammet fra Holsten.

Oplysninger om Brede Rantzau og hans Descendens modtages med Tak af

H. Kiær Mordt,
Højesteretsadvokat, Karl Johansgate 16, Oslo.

Bøger,

indsendte til Redaktionen.

Hälsingborgs Historia. Utgiven efter uppdrag av stadsfullmäktige i Hälsingborg under redaktion av L. M. Bååth. Första delen: Forntiden och den äldre medeltid. XII + 310 sider med 197 afbildningar og 5 planer. Hälsingborg 1925.

Værkets 1ste del omfatter, trods dets store sidetal, kun tiden til c. 1250, og har saaledes ingen særlig interesse for personalhistorikere. Men

naar man ser det standardværk her paa andre omraader er skabt, har man utvivlsomt lov til ogsaa i denne henseende at stille de aller største forventninger med hensyn til fortsættelsen. Værket omfatter en skildring af hele egnens geologiske historie af *Uno Sundelin*, af de arkæologiske fund af *Bror Schnittger*, en dybtgaaende og lærerig undersøgelse af dens stednavne af *Jöran Sahlgren* og en skildring af byens historie til c. 1250 af redaktøren, førstearkivar i det svenske rigsarkiv *Dr. L. M. Bååth*. Denne sidste undersøgelse er intet mindre end en samlet undersøgelse af byernes udvikling i Danmark, og der kan ikke, bør ihvertfald ikke, fremkomme nogen dansk bybeskrivelse i fremtiden, uden at den tager hensyn til dette samvittighedsfulde, nøgterne og fortræffelige arbejde, der vel ikke kan staa som et mønster paa hvorledes en enkelt bys historie bør skrives — ti dertil er det for omfattende — men som har givet resultater, der vil kunne benyttes ved alle senere arbejder af tilsvarende art.

Dets fortsættelse maa imødeses med de største forventninger.

Vilhelm Marstrand.

Axel Permin: Slægten Permin i Danmark. København 1925.

Slægtens første paaviselige Ascendent er Købmand Jochum Henrik Permin, der 1723 dukker op i Køge; men allerede tidligere — fra Aar 1600 — findes Navnet i Køge under Formerne Parmin og Permin. — Slægten antages at stamme fra Tyskland.

Den foreliggende Stamtavle er en fornyet Udgave af den i 1905 trykte Slægtsstamtavle. Stamtavlen er fortræffeligt udarbejdet af Underarkivar Harald Hatt, med en historisk Indledning om Navnets Forekomst her i Landet, med smukke Billeder af Slægtens Medlemmer og med fyldige Kildeangivelser og Register. Spindelinen i første Led er medtaget.

Chr. Krarup: Lauritz Schmidts Slægtebog, Slagelse 1926. 48 S.

Udgiveren, Pastor Krarup i Tjustrup, skriver i Forordet, at Bogen ingen videnskabelige Prætentioner har, idet Arbejdet kun er udført for at fremme Slægtsfølelsen. Opgaven har i hele sit Anlæg været for stor. Forfatteren giver Slægtstavler over den talrige Efterslægt efter den 1896 afdøde danskfødte Bogtrykker og Redaktør i Larvik Lauritz Andreas Clausen Schmidt, men kombinerer disse Efterslægtstavler ikke alene med Ahnetavler for Lauritz Schmidt og hans to Hustruer, men ogsaa med Oplysninger om disse Aners Efterslægt. Denne vidtløftige Plan for Arbejdet har Udgiveren ikke kunnet magte; i et Følgeblad omtaler han da ogsaa, at han af Omkostningshensyn har maattet skære 25 Sider bort med 700 Navne vedrørende Slægterne Brandi og Frost, ligesom han har maattet indskrænke sine Undersøgelser om Slægterne Lerche og Rømmcke. Det er hovedsagelig norske Slægter, der behandles, f. Eks. Wolden, Jackwitz, Enger, Magelssen, Hoft, Skjønberg, Solheim, Grøntoft, Weyhe, Eitrem m. fl.; af danske Slægtsnavne behandles bl. a. Nordentoft (Thomsen), Bunch, Bahner og Søltoft. Et Register savnes. Forfatteren omtaler, at han vel har udarbejdet et saadant, men ikke har haft Midler til ogsaa at lade det trykke.

F. Hjorth: Historiske Oplysninger om Vissenbjerg Sogn og Birk. Flensborg u. A. 124 S.

Det er et flittigt, topografisk Samlerarbejde, der her foreligger, som kan danne Grundlag og Opmuntring til videre Studier. Forfatteren har aaben-

bart gjort et ikke helt ringe Arkivarbejde for at kunne oplyse, hvor Vissenbjerg nævnes igennem Tiderne, men hans Slutninger er ikke altid helt vel underbyggede, og undertiden synes det, han har faaet med i nogen Grad at bære Tilfældighedens Præg. Der findes Oversigtstavler over to Bondeslægter, der i adskillige Hundrede Aar har siddet paa to af Sognets Gaarde; men Arbejdet er iøvrigt personalhistorisk set ikke tilfredsstillende. Forfatteren omtaler vel den sjældent rige Kilde til Oplysninger om Vissenbjerg Sogn og dets Beboeres personlige og Slægtskabsforhold, som findes blandt Akterne til den berømte Proces, som førtes 1630—1767, altsaa i ca. 137 Aar, imellem Sognets Bønder og Kronen om Bøndernes Selvejerrettigheder (4 Protokoller paa ca. 800 Sider); men disse Akter synes saa godt som ikke benyttede, og noget lignende gælder Kirkebøgerne. Overhovedet savnes i høj Grad oplysende Noter om de i Bogen nævnte Personer, og de forhaandenværende biografiske Oplysninger, f. Eks. om Præsterne, er ganske ufuldstændige; det ser ikke godt ud, særlig da disse Oplysninger findes i let tilgængelige trykte Kilder. Trykfejlene er legio!

F. H j o r t h : Beretning om Slægten Thura og dens Oprindelse gennem 400 Aar. Ollerup 1925. 171 S. 1 Tavle.

Slægten stammer fra Fæstebonde Morten Ibsen i Vidsted (Aaby Sogn) († 1654). Hans Søn, Provst i Nakskov, Lauritz Mortensen Vidsted († 1674), giftede sig med Provst i Nykobing F. Laurids Petersen Thuras Datter Margrethe, der bragte Navnet Thura ind i Slægten, idet Lauritz Mortensen Vidsteds Søn, Biskoppen i Ribe Laurids Thura Lauridsen Vidsted † 1731, antog Efternavnet Thura. Forfatteren forsøger at føre Slægten, hvis berømte Mand var Generalbygmester Laurids de Thura, † 1759, endnu længere tilbage til en Morten Ibsen, der nævnes i Vidskjøl Klosters Jordebog 1552; men dennes Forbindelse gennem en Jep Mortensen er hypotetisk.

Til Grund for denne fornyede Udgave af Forfatterens i 1894 udgivne Stamtavle over »de lærde Thura'ere« ligger øjensynlig et indgaaende gennem Aar fortsat flittigt Arbejde.

Det er interessant at se, hvilken Flid Forfatteren har anvendt paa at finde en omkring 1790 forsvunden Præstesøn, der tilhører Slægten, og hvorledes denne Flid er blevet kronet med Held. Kombinationer og Gennemgang af et stort Antal Folketællingslister har ført ham paa Sporet, derefter er han tyet til Lægdsrullen, og har her fundet, hvad han søgte.

Forfatteren gør med Rette opmærksom paa den værdifulde personalhistoriske Kilde Lægdsruller er, for hvilke ogsaa Hærens Arkivar, Kaptajn Rockstroh allerede har slaaet til Lyd i »Fortid og Nutid«.

Bogen giver ogsaa Oplysninger om Efterslægten paa Spindesiden og indeholder en hel Række Illustrationer; men Savnet af et Register er føleligt.

Georg W. Fleetwood: Margareta Brahes Svenska Familjeporträtt i Hessen. Stockholm 1926.

Som en Æresgave til det svenske »Personhistoriska Samfundet« i Anledning af dettes halvtresaaars Jubilæum den 25. Marts 1926 er fra en Række af dets Venner denne smukke i 500 numererede Eksemplarer med 16 helsides Billeder i Lystryk udstyrede trykte Fortegnelse over 27, mere historisk end kunstnerisk værdifulde, svenske Portrætter fra Sejstenhundredtallet, der findes paa Slottene Homburg v. d. Höhe og Romrod i Hessen blevet udsendt. Forfatteren betragter det som afgjort, at disse Portrætter, — der dels fremstiller Medlemmer af den svenske Kongefamilie (Gustaf I,

Gustaf II Adolf og hans Dronning Maria Eleonora af Brandenburg, Johan III, Karl IX, Karl X, Gustaf (Kristina), dels Repræsentanter for Slægterne Brahe, Baat, v. Hatzfeldt, Horn av Kansas, Lewenhaupt, Leijonbufvud, Oxenstierna og Sture, — i alt Fald for aller største Delen er kommet til Hessen ved Margrethe Brahes Ægteskab 1661 med Landgrev Frederik II af Hessen—Homburg.

To af de bedste af Malerierne forestiller nu ukendte Personer, idet Forfatteren slaar fast, at Betegnelsen »Graf Wrangel« og »Gemahlin Carl X's König von Schweden« maa være urigtig. Kunstnerne er for alle Billedernes Vedkommende ukendte, og mange af dem er ogsaa kun Kopier, et af Billederne af Dronning Kristina er saaledes en slet Kopi af Bechs Original paa Frederiksborg Slot. Paa Billedet af Margareta Brahe, der som bekendt var Enke to Gange efter Rigsraaderne Greverne Bengt og Johan Oxenstierna kaldes hun »Prinzessin von Brahe«!

T. O. A c h e l i s : Haderslev i Gamle Dage. Hæfte 1—2. Haderslev 1926.

Værket indledes med en Beretning om de Forfattere, der tidligere har skrevet om Byens Historie, og med en Oversigt over Byens Navn, Oprindelse og ældste Historie. Man skønner hurtigt, at Forfatteren har gjort indgaaende Arkivstudier, før han tog fat paa Arbejdet, og tør med Forventning imødesee Fortsættelsen af dette det første historiske Arbejde om en sønderjydske By, der er udkommet paa Dansk efter Indlemmelsen af de sønderjydske Landsdele.

Bogen vil udkomme i 6 à 8 Hæfter à 1 Kr.

H. J. B o s t r ø m : Släkterne Åström fran Kalix och deras utgreningar. Helsingfors 1925. 142 S.

De genealogiske Studier drives i Finland siden Løsrivelsen fra Rusland med stor Energi, og Forfatteren af dette Skrift, Advokat H. J. Bostrom i Wasa, hører til det finske Genealogiska Samfunds virksomste Støtter. Det er et smukt Arbejde, han her har udgivet om Bondeslægten Åström, der kan forfølges tilbage til den omkring 1750 levende Johan Carlsson i Kopika i Nederkalix Sogn. Forfatteren fremhæver i sin Indledning, at Finland og Sverrig har samme Vanskelighed som Danmark, naar det gælder Almuelægterne, idet disse før 1820 fuldstændig savner faste Familienavne, hvortil før Nordsverrigs Vedkommende den yderligere Hæmsko kommer, at Ejendommene i Almindelighed kun betegnes ved deres Jordebogsnummer. Forfatteren hører til de moderne biologisk interesserede Genealoger; de biografiske Oplysninger bringer i videst muligt Omfang Dødsaaarsagerne.

Medlemmer af Samfundet kan ved direkte Henvendelse til *Kraks Legats Kontor*, Nytorv 17, Kjøbenhavn B. erholde *Kraks Blaa Bog* for 11 Kr. (halv Bogladepris).

Hr. Hans Hinrichs og **Frøken Julie Petersen**
Friedrichsstrasse 36 a I i Slesvig *i Husum*
anbefales af Professor, Dr. phil. Poul Heegaard til Arkivundersøgelser
i Nordfriesland.

I Kommission hos Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, er udkommen: **K. CARØE: Den danske Lægestand 1479—1900**, V. Supplementsbind, 148 Sider, Pris 3 Kr. pr. Ekspl.

Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalthistorie.

Medlemsbidraget er 12 Kr. aarlig.

Samfundet har siden dets Stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. Række, Bind I—III (1880—82) ved *F. Krarup*.
1. — , — IV—VI (1883—85) ved *G. L. Wad*.
2. — , — I—IV (1886—89) ved *G. L. Wad*.
2. — , — V—VI (1890—91) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — I—III (1892—94) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — IV—VI (1895—97) ved *G. L. Grove*.
4. — , — I—II (1898—99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. — , — III—VI (1900—03) ved *G. L. Grove*.
5. — , — I—VI (1904—09) ved *G. L. Grove*.
6. — , — I (1910) ved *G. L. Grove og Paul Hennings*.
6. — , — II—VI (1911—15) ved *Paul Hennings*.
7. — , — I—VI (1916—21) ved *Paul Hennings*.
8. — , — I—IV (1922—25) ved *Paul Hennings*.

Foruden det aarlige Navneregister i Tidsskriftet findes i Aargangen 1892 Indholdsfortegnelse for 1.—2. Række (1880—91), i Aargangen 1904 Indholdsfortegnelse for 3.—4. Række (1892—1903) og i Aargangen 1916 Indholdsfortegnelse for 5.—6. Række (1904—1915).

Aargangene 1880—1882 er udsolgt. Prisen for Aargangene 1883—1885 er 6 Kr. Prisen for Aargangene 1886—1903 er nedsat til 3 Kr. pr. Bind, og Prisen for hver af Rækkerne til 10 Kr. pr. Række (6 Bind). Aargangen 1892 sælges ikke særskilt. — Prisen for Aargangene 1904—1915 er nedsat til 5 Kr. pr. Bind, og Prisen for hver af Rækkerne til 20 Kr. pr. Række (6 Bind). De efter 1915 udkomne Aargange koster 15 Kr. pr. Aargang. — Enkelte Hæfter sælges ikke.

AAGE FRIIS:
BERNSTORFFERNE OG DANMARK

BIDRAG TIL DEN DANSKE STATS POLITISKE
OG KULTURELLE UDVIKLINGS HISTORIE 1750—1835

I. Bind: Slægtens Traditioner og Forudsætninger. 1903. (450 Sider) (Bogladepriis Kr. 7.50) forefindes endnu et mindre Restoplag. Sammen med II. Bind: Johan Hartvig Ernst Bernstorff i Frederik V's Konseil (440 Sider) 1919 (Bogladepriis Kr. 18.00) kan nogle enkelte Eksemplarer faas portofrit tilsendt fra Forfatteren, Sol-sortvej 62, København F., ved Indsendelse af *ialt 15 Kroner*.

Ligeledes kan nogle enkelte Eksemplarer af:

BERNSTORFFSKE PAPIRER

Udvalgte Breve og Optegnelser vedrørende Familien Bernstorff
i Tiden fra 1732—35

I.—III. Bind. Bogladepriis ialt 36 Kr.

faas portofrit tilsendt sammesteds ved Indsendelse af *ialt 20 Kr.*

Medlemmer af Samsundet kan erhverve:

DR. K. CARØE:

DEN DANSKE LÆGESTAND I—IV.

- I. Doktorer og Licentiatler 1479—1788.
- II. Kirurger. 1738—1785.
- III. Den danske Lægestand 1786—1838.
- IV. Den danske Lægestand.
Supplementsbind til 7. Udg. (Læger, der har taget
Eksamen efter 30. Januar 1838 og er døde inden
1. Januar 1901.)
for 6 Kr. Enkelt Bind 1 Kr. 50 Øre.
Prisen for Ikke-Medlemmer er 3 Kr. Enkelt Bind 2 Kr.

HENRY BRUUN:

DANMARKS AMTSFORVALTERE 1660—1848

for 3 Kr. Prisen for Ikke-Medlemmer er 5 Kr.

samt

FRITZ JÜRGENSEN WEST:

DE KONGELIGE AMTMÆND I HERTUGDØMMET

SLESVIG 1660—1864

for 1 Kr. 50 Øre. Prisen for Ikke-Medlemmer er 3 Kr.

Bestillinger bedes indsendt til Sekretæren for Danmark: H. Hjorth-Nielsen, Nybrogade 32, København K.